

Таким чином, перекладач стає не лише посередником між двома мовами, а й співавтором, який продовжує авторську гру в іншому культурному контексті.

Вивчення мовної гри в контексті художнього перекладу залишається перспективним і багатовимірним напрямом сучасної філологічної науки.

### **Література**

1. Комісаренко В. Переклад каламбурів у художніх текстах: теорія та практика. Київ: Видавничий центр, 2020.
2. Левицька А. Стратегії передачі мовної гри: сучасний перекладознавчий підхід *Мовознавство*. 2021. №4. С. 55–63.
3. Carroll, L. *Alice's Adventures in Wonderland*. – London: Macmillan, 1865.
4. Pratchett, T. *Discworld Series*. – London: Corgi Books, 1983–2015.
5. Wittgenstein, L. *Philosophical Investigations*. – Oxford: Blackwell Publishing, 1953

**Лижнюк Анастасія**

**Науковий керівник:** Дорофей Світлана Василівна  
**Кам'янець-Подільський національний університет  
імені Івана Огієнка**

## **ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

У сучасній освіті розвиток творчого мислення учнів є одним із ключових завдань, оскільки воно сприяє не лише ефективному засвоєнню знань, а й формуванню компетентностей необхідних для учнів. Творче мислення забезпечує здатність до критичного мислення, самостійного пошуку рішень, гнучкості мислення та адаптації до нових освітніх і соціокультурних вимог. Психологічні дослідження показують, що воно формується під впливом когнітивних, емоційних та соціальних чинників: мотивації, готовності до експериментування, саморегуляції та відкритості до нового досвіду [1].

Творче мислення у процесі вивчення іноземної мови, зокрема німецької, проявляється через здатність учнів:

- генерувати нестандартні мовні висловлювання;
- використовувати альтернативні мовні конструкції у діалогах;
- створювати власні тексти, оповідання, діалоги та проєкти;
- інтегрувати отримані знання у практичні комунікативні ситуації

[3].

Психологічні умови розвитку творчості включають підтримку позитивної мотивації, створення безпечного освітнього середовища, де учні можуть експериментувати та робити помилки без страху осуду. Акцентується увага на стимулюванні інтересу та активності здобувачів освіти, що сприяє формуванню внутрішньої мотивації [4]. Крім того, розвиток творчого мислення передбачає формування в учнів здатності до самостійного планування та організації своєї діяльності, навичок самоконтролю, що є важливими складовими міжпредметних компетентностей.

Одними з найефективніших методичних форм розвитку творчого мислення є інтеграція **групової та парної роботи, рольових ігор, проєктних завдань і вправ із відкритим кінцем.**

Групова взаємодія дозволяє учням активно застосовувати знання в реальних комунікативних ситуаціях, покращує мовленнєві навички та сприяє розвитку критичного та асоціативного мислення [2]. Під час роботи над темами «Мої улюблені книги» або «Моє улюблене хобі» учні формують власні висловлювання та створюють запитання, обговорюють різні точки зору та вчаться аргументувати свої висловлювання, що одночасно стимулює креативність та розвиває комунікативну компетентність.

Методично важливим аспектом є поєднання індивідуальних та групових завдань із урахуванням рівня підготовки та психологічних особливостей учнів. Слабші здобувачі освіти отримують підтримку через спостереження за діями більш підготовлених учнів, що сприяє підвищенню впевненості у використанні мови. Не менш важливою є інтеграція елементів

**дизайн-мислення**, що дозволяє учням створювати власні мовні продукти, розвивати здатність до аналізу та синтезу інформації [3].

Особливу роль відіграє **поетапне формування творчих навичок**:

1. На першому етапі учні засвоюють базові мовні конструкції, що знижує мовний бар'єр та підвищує впевненість у спілкуванні.
2. На другому етапі вони застосовують ці конструкції у творчих завданнях: складання діалогів, казок, описів ситуацій, рольові ігри.
3. На третьому етапі відбувається інтеграція знань у проєктну діяльність та створення індивідуальних і групових продуктів, що вимагає креативного підходу та аналітичних навичок [5].

Не менш важливим фактором є формування **самооцінки та рефлексії учнів**: аналіз власної роботи, оцінка досягнень та виявлення помилок стимулюють критичне мислення та підвищують мотивацію до подальшого навчання.

Використання інтерактивних та креативних методів навчання сприяє не лише активному засвоєнню мовного матеріалу, а й розвитку критичного, асоціативного та продуктивного мислення, здатності генерувати нестандартні рішення та адаптувати знання до нових комунікативних ситуацій. Такий підхід стимулює розвиток соціальної компетентності, уміння працювати у команді, ефективно взаємодіяти з однолітками та враховувати різні точки зору, що є важливим аспектом формування комунікативних навичок учня.

Таким чином, розвиток творчого мислення у процесі вивчення німецької мови є комплексним процесом, який поєднує психологічну готовність учнів, ефективні методичні підходи та активне використання групових форм роботи. Психологічна готовність передбачає формування позитивної мотивації, емоційної стабільності, здатності до саморегуляції та самоконтролю, а також відкритості до нових ідей і експериментів із мовним матеріалом.

### **Література**

1. Горбань Л. *Розвиток креативного мислення учнів: огляд зарубіжних методик та їх потенціал для української освіти*. URL:

<https://otr.iod.gov.ua/ojs/index.php/otr/article/view/262> (Дата звернення: 08.11.2025).

2. Купчик Л. *Розвиток креативності здобувачів немовних спеціальностей: методичні особливості.* URL: <https://mir.dspu.edu.ua/article/view/320561> (Дата звернення: 08.11.2025).

3. Лучкевич В. *Дизайн-мислення у навчанні іноземної мови. Актуальні питання гуманітарних наук*, 61(2). URL: [https://www.aphn-journal.in.ua/archive/61\\_2023/part\\_2/43.pdf](https://www.aphn-journal.in.ua/archive/61_2023/part_2/43.pdf) (Дата звернення: 08.11.2025).

4. Рибалка Н.В. *Використання креативних технологій під час навчання іноземної мови. Інтелект. Особистість. Цивілізація*, (1 26). URL: <https://intelektn.donnuet.edu.ua/index.php/intelekt/article/view/77> (Дата звернення: 08.11.2025).

5. Самойлюкевич І., Деньгаєва С. *Формування умінь креативного мислення учнів початкових класів на уроках англійської мови // Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».* Київ, 2020. Вип. 94. 338 с. – С. 282-289. URL: [https://eprints.zu.edu.ua/31264/1/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B9%D0%BB%D1%8E%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%97%D0%B1\\_%D0%9D%D0%A2%D0%9D\\_94\\_21.05.20.pdf](https://eprints.zu.edu.ua/31264/1/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B9%D0%BB%D1%8E%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%97%D0%B1_%D0%9D%D0%A2%D0%9D_94_21.05.20.pdf) (Дата звернення: 08.11.2025)

**Лубянікова Олександра**

**Науковий керівник:** к. філол. н., доцент Фрумкіна А. Л.

**Міжнародний університет**

## **ТРАНСФОРМАЦІЯ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВОЇ ЧАТ-КОМУНІКАЦІЇ**

Мовленнєва культура сучасного суспільства зазнає значних змін зокрема через активне використання цифрової чат-комунікації. Це активно впливає на мовно-культурні аспекти, змінює парадигми спілкування, створює